

Formanden: Jeg skal gjøre opmærksom paa, at der med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 1 i Tidenden Sp. 3149 — 59 af Forslagsstilleren er begjært en delt Afstemning, saaledes at der først bliver at stemme over Vædringsforslaget uden det sidste Punktum af første Stykke og derpaa over det sidste Punktum af første Stykke, som lyder saaledes: „Ingen af disse Huslodder eller nogen Del deraf maa i de første 26 Aar efter Selveiendomsffjødets Udstedelse eies, drives eller lægges sammen med andet Jordbrug“.

Ordføreren (Alberti): I det Afsnit, der i Lovforslaget er overfrevet: „Almindelige Bestemmelser“, er der sammensatt forskjellige Slags Retshforhold, nemlig haade hvad der er optaget her fra Loven af 1854 med nogle Tillæg, samt tillige Regler om Testationsretten med Hensyn til Landeiendomme i Almindelighed — dette Forhold omhandles navnlig i § 22 — og til Slutning atter nogle Regler om Majoraters Løsning, nemlig forsaavidt som dette endnu skulde kunne ske ved kongelig Bevilling. Jeg skal nu tillade mig at omtale enhver af disse særffilte Dele, men jeg maa bemærke, navnlig med Hensyn til § 20, hvori der indeholdes saa mange Momenter af en Fæstefløsningslov, at det ikke kan være min Opgave her yderligere at hevise Nigtigheden af de forskjellige Vædringsforslag, idet jeg mener, at det er nok, at Udvalgets Flertal til § 20 angaaende Ewangsafhændelse af Fæstegaarde paa Majoraterne har stillet saadanne Vædringsforslag, som i forrige Samling ere vedtagne af Folkethinget med overveiende Flertal under Behandlingen af den Lov, som da passerede Thinget om Fæstefløsning under Hovedgaarde i Almindelighed. I § 20 opstilles den almindelige Regel, at, naar Majoratsbaandet er løst, og Majoratsbesidderen bliver Eier af det Bøndergods, som har henført til Majoratet, skal dog Loven af 1854 om Majoratsbøndergodssets Afhændelse, fremdeles gjælde, saaledes at den nye frie Eier ikke kan sælge det Bøndergods, som der har henført til Majoratet, under andre Villkaar, end det var tidligere tilladt, medens Majoratsbaandet endnu hvilede derpaa. Med denne Regel er Udval-

gets Flertal tilfreds. — Endvidere er Udvalgets Flertal tilfreds med den Bestemmelse i § 20, at det ved saadanne Salg skal paases af Justitsministeriet, at de særegne Regler, som for enkelte Godser maatte være givne til Bedste for Fæsterne, ogsaa komme til Gylbighed ved Salget, naar Bøndergodset er blevet fri Eiendom, men i den øvrige Del af Paragrafen har Udvalgets Flertal derimod ikke kunnet følge Lovforslaget. — Smidlertid vil der vel neppe i det Hele taget være nogen Uenighed om den første Tilføjning, som Flertallet foreslaar, nemlig at de Forstrifter, der i Paragrafen ere givne om Fæstere, udvides til ogsaa at gjælde om Forpagtere af Bøndergaarde efter Forordningen af 15de Juni 1792. Udvalgets Flertal har stillet nogle Forslag, som gaa ud paa, at Gaardforpagtere skulle have samme Retstillings som Gaardfæstere, og disse Forslag ere navnlig dem, som findes under Nr. 24, 26, 27 og 33. Der kan formentlig ikke med Føie indvendes Noget imod, at man ogsaa gjør de Sætninger, hvorman bliver enig i § 20, anvendelige paa Gaardforpagtere. Derefter har Udvalget som Indledning til sine Vædringsforslag under Nr. 25 stillet det Forslag, at naar den første Fæstledighed indtræder, efter at Bøndergodset under Majoratet er blevet frigivet, skulle Gaardene gaa over til Selveiendom. Denne Regel har det mulig ogsaa været Lovforslagets Hensigt at udtale, men Ordene, som findes i Begyndelsen af sjerde Punktum, kunne dog forstaaes saaledes, at Ewangsforlaget ikke skulde finde Sted ved den første indtrædende Fæstledighed. Udvalget tror imidlertid, at dette maa være det rette Tidspunkt til at faae Eiendommen solgt enten ved frivillig Overenskomst mellem Godseieren og Fæsteren eller Forpagteren, eller, hvis der ikke kan opnaas Enighed imellem dem, ved Auktion. Derfor det første Alternativ indtræder — nemlig at der opnaas Enighed mellem Godseieren og Fæsteren — overlades det aldeles til disse tvende Parteres Forgodtbefindende at bestemme Afhændelsesvillkaarene, men er det ikke muligt for dem at blive enige, bestemmer Lovforslaget, at Gaarden skal stilles til offentlig Auktion til absolut Bortsalg, og at Godseieren skal indbetale en Tjerededel af Kjøbe-